

המקומון - העדכון היומי לרשויות המקומיות

האם נכה צה"ל זכאי להנחה בארנונה בגין מקום עסקו כאשר העסק מוחזק על ידי חברה בבעלותו?

עת"מ 21-02-13734 משולם אבני ובנו בע"מ נ' עיריית חיפה

בהתאם לסעיף 6א לחוק הרשויות המקומיות (פטור לחיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה), תשי"ג-1953 ולתקנה 14 לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), תשנ"ג-1993 (להלן – סעיפי ההנחה), זכאים נכי צה"ל להנחה בשיעור 2/3 מהארנונה המוטלת עליהם בגין בית העסק שבו מתנהל עסקם, ובלבד שהציגו אישור מפקיד השומה שאינם חייבים בתשלום מקדמות, או שנקבע בשומה שאינם חייבים בתשלום מס (להלן – הקריטריון לקבלת הנחה לעסק של נכה צה"ל).

העותרת, חברה בבעלות מלאה של משולם אבני, נכה צה"ל בשיעור 100%, פנתה בשנת 2017 לעיריית חיפה (להלן – העירייה) בבקשה לקבלת הנחה מארנונה בגין בית העסק המוחזק על ידה, וקיבלה את ההנחה. בהמשך לכך, פנתה לעירייה גם בין השנים 2018-2020 בבקשה לקבלת הנחה בהתאם להוראות סעיפי ההנחה. ואולם, לאחר שנמסר לה שבקשתה תיבדק והוחלפו עמדות הצדדים, דחתה העירייה ב-30.12.2020 את בקשתה, מאחר ולשיטתה "הנחה בארנונה מוענקת לעסק המנוהל באמצעות נכה צה"ל עצמו ולא באמצעות עסק שמנוהל באמצעות חברה. מאחר והנכס נשוא הבקשה מתנהל ע"ש חברת משולם אבני ובנו בע"מ, לא ניתן לעניק [הטעות במקור] את ההנחה המבוקשת".

לפיכך, הגישה העותרת עתירה לבית המשפט, במסגרתה ביקשה שבית המשפט יורה לעירייה להעניק לה הנחה מארנונה לשנים 2018-2020 בגין בית העסק המוחזק על ידה, בהתאם לסעיפי ההנחה.

כב' השופט דניאל פיש מבית המשפט המחוזי (מנהלי) חיפה, קיבל את העתירה וקבע:

"תכלית החקיקה הינה לסייע לנכי צה"ל בשיקומם ותיפקודם על ידי מתן סיוע לצורך שילובם בחברה... ההנחה האמורה ניתנה לנכי צה"ל על מנת לאפשר את שילובו של הנכה בחברה בכל תחומי החיים ולהגשים את ערך השוויון...". בנוסף, צוטטו על ידו דברי ההסבר על מטרת חקיקת סעיף 6א הנ"ל: "והנה נמצאו סוגי אזרחים, שלפי דעת הכל היו ראויים לשחרור מהארנונות העירוניות, לאו דווקא בשל עוני, אלא בגלל סיבות חשובות כלליות, והיה צורך להעמידם במצב שלא יצטרכו לבקש את השחרור כחסד, אלא כזכות המגיעה להם" (דברי הכנסת משיבה 214 של הכנסת השנייה ביום 24.3.53 עמ' 1).

בהתאם, נקבע שכל עוד החברה המחזיקה בעסק הינה בבעלות מלאה של נכה צה"ל, לא נמצא טעם לשלול מהחברה את ההנחה מארנונה.

בהמשך לכך, כב' השופט פיש דחה את טענת העירייה לשיהוי בהגשת העתירה, וקבע שמחומר הראיות שהוצגו בפניו עולה שהעותרת, חברת משולם אבני, פנתה לעירייה בבקשה להנחה מארנונה במועד, וכי במהלך השנים 2018-2020 הוחלפו בין הצדדים חילופי עמדות, מהם עולה ברורות שהעותרת לא ויתרה על בקשתה להנחה. בהמשך לכך, רק ביום 30.12.2020 שלחה העירייה תשובה סופית לעותרת. נקבע שמאחר שהעתירה הוגשה ביום 7.2.2021, לא חל כל שיהוי בהגשתה.

בנוגע לטענת העירייה שהועלתה במסגרת תשובתה לעתירה, ולפיה לא צירפה העותרת את המסמכים המעידים על עמידה בקריטריון לקבלת ההנחה לעסק של נכה צה"ל לבקשת ההנחה, נקבע שטענה זו הועלתה לראשונה במסגרת התשובה לעתירה ולא הועלתה בזמן אמת, במסגרת התשובה שנשלחה לעותרת ביום 30.12.2020, הדוחה את בקשתה להנחה. עם זאת, נקבע שההנחה תוענק לעותרת לשנים 2018-2020, בכפוף להצגת אישורים על עמידתה בקריטריון לקבלת ההנחה, לכל אחת מהשנים.

לאור קבלת העתירה, הוטלו על העירייה הוצאות בסך 25,000 ש"ח בתוספת מע"מ.

"לא מצאתי סיבה
המצדיקה לפרש
את האמור בסעיף
6א לחוק הפטור
בצמצום כך שיחול
רק על נכי צה"ל
המנהלים עסק
בשם. תכלית
החוק הינה לעודד
שילובם של נכי
צה"ל במעגל
החברה, ובמקרה
זה במעגל העבודה,
ללא אבחנה בין
צורת הפעלת
העסק שבידי
הנכה.
הקריטריונים
היחידים הינם
הפעלת וניהול
העסק בפועל על
ידי הנכה וכי זהו
מקור פרנסתו
העיקרי, וכן כי
העסק אינו מחוייב
בתשלום מקדמות
למס הכנסה או
שנקבע בשומה כי
אינו חייב במס
הכנסה לשנת
הכספים..."